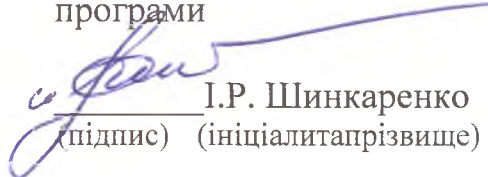

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра Права (№ 702)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої
програми

І.Р. Шинкаренко
(підпис) (ініціал та прізвище)

«28» серпня 2023 р.

**СИЛАБУС
ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ МЕДІАЦІЇ В ОКРЕМИХ СФЕРАХ ЮРИДИЧНОЇ
ПРАКТИКИ**

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 08 «Право»
(шифр найменування галузь знань)

Спеціальність: 081 «Право»
(код найменування спеціальності)

Освітня програма: Право
(найменування освітньої програми)

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Силабус введено в дію з 01.09.2023 року

Харків – 2023р.

Розробник: доцент кафедри права,
кандидат юридичних наук

А.М. Стебелєв

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри Права
Гуманітарно-правового факультету

Протокол № 1 від «28» серпня 2023р.

В.о. завідувачки кафедри доктор
юридичних наук, професор
(науковий ступінь і вчене звання)

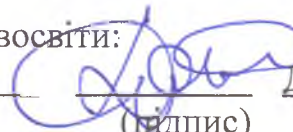

Н.С. Філіпенко

(підпис)

(ініціалита
прізвище)

Погоджено представником здобувачів освіти:

Д.С. Донець

(підпис)

(ініціалита прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

ПІБ: Стебелєв Антон Михайлович

Посада: доцент

Наукова ступінь: кандидат юридичних наук

Вчене звання:

Перелік дисциплін, які викладає:

«Господарський процес»;

«Практика Європейського суду з прав людини»;

«Основи права Європейського союзу»;

Напрями наукових досліджень:

господарське право та господарський процес;

захист прав людини;

право ЄС;

практика Європейського суду з прав людини.

Профайл викладача: Тел.:

Е-mail:

<https://>

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системіMentor

Робоче місце: 205 к-2.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – другий

Форма здобуття освіти – денна/заочна

Обсяг дисципліни: 3 кредитів ЄКТС /90 годин, у тому числі аудиторних – 48 /14 год. (лекції 24/6 год., семінарські / практичні 24/8 год.), самостійної роботи здобувачів – 42 / 76 год.

Дисципліна вибіркова

Види навчальної діяльності – лекції, семінарські / практичні заняття

Види контролю – модульний контроль, залік

Мова викладання – українська

Пререквізити: Актуальні проблеми теорії права; Міжнародні стандарти авіаційної та космічної діяльності в правовій системі України; Сучасні проблеми кримінального права та кримінології; Актуальні питання адміністративного права та адміністративного судочинства.

Кореквізити навчальної дисципліни: Сучасні проблеми доказування у кримінальному провадженні; Використання кримінального аналізу щодо протидії кримінальним правопорушенням на об'єктах критичної інфраструктури та повітряного транспорту; Актуальні проблеми запобігання та протидії корупції; Актуальні питання забезпечення прав і свобод людини у кримінальному судочинстві; Судові експертизи у кримінальному та адміністративному провадженнях за фактами втручань у діяльність об'єктів критичної інфраструктури та повітряного транспорту.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

- поглиблення теоретичних знань з визначення основних проблемних аспектів вирішення конфлікту через застосування альтернативних способів вирішення спорів (медіації), статус учасників медіації, майстерність медіатора, медіаційну процедуру, нормативне регулювання медіації, особливості медіації в окремих сферах суспільних відносин, медіацію в окремих сферах юридичної практики.

Завдання:

- вивчення та аналіз сучасних проблем медіації в окремих сферах юридичної практики;

- формування здатності виявлення конфліктних ситуацій та способи їх подолання;

- формування навичок щодо визначення алгоритму застосування медіації та інших правових інструментів альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів.

Перелік компетентностей

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права у тому числі системного вирішення проблем забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

Загальні компетентності (ЗК) - Після закінчення цієї програми здобувач буде здатен:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Фахові компетентності спеціальності (СК): Після закінчення цієї програми здобувач буде здатен:

СК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності під час юридичного супроводження діяльності забезпечення суб'єктів підприємства, об'єктів авіаційно-космічної інфраструктури та повітряного транспорту.

СК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.

СК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

СК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію щодо системного вирішення проблем забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

СК7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності під час забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

СК10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.

СК12. Здатність утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.

СК13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

СК14. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на і суспільні відносини у сфері забезпечення суб'єктів підприємництва критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

СК15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

Перелік очікуваних результатів навчання

Соціально-гуманітарна ерудованість

ПРН 1: Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

ПРН 2: Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.

ПРН 3: Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних,

цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

ПРН 4: Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

ПРН 5: Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

Комунікація

ПРН 6: Вільно спілкуватися правничою мовою (однією з офіційних мов Ради Європи) усно і письмово.

ПРН 7: Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

Професійна самоорганізація та використання інформаційних технологій

ПРН 8: Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

ПРН 9: Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг у сфері забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

Праворозуміння

ПРН 10: Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

ПРН 11: Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

Правозастосування

ПРН 12: Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

ПРН 13: Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів у сфері забезпечення суб'єктів підприємництва, критичної інфраструктури структури, повітряного транспорту, космічної діяльності тощо.

ПРН 14: Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

ПРН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

4. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1.

Тема 1. Теорія конфлікту

Форма здобуття освіти – денна/заочна

Обсяг аудиторного навантаження -4/0 год.:

Лекція 4/0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 4/0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 5/8 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Поняття, види та структура конфлікту. Функції конфлікту. Динаміка конфлікту. Діагностика конфлікту. Стратегії поведінки в конфлікті. Конфлікт крізь призму права.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК.3К1-3К9; СК 2 – СК4, СК6 - СК 7, СК 9 -СК15.

Результати навчання:ПРН1 -ПРН 15.

Тема 2. Альтернативні способи вирішення конфліктів (спорів).

Форма здобуття освіти – денна/заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 4/0 год:

Лекція 2/0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2/0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 4/8 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Історичні витоки альтернативного вирішення конфліктів (спорів). Поняття та особливості альтернативних способів вирішення спорів. Поняття та

особливості альтернативних способів вирішення спорів. Основні види альтернативних способів вирішення спорів

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК.ЗК1-ЗК9; СК 2 – СК4, СК6 - СК 7, СК 9 -СК15.

Результати навчання: ПРН1 -ПРН 15.

Тема 3. Медіація як спосіб врегулювання конфліктів (спорів)

Форма здобуття освіти – денна/заочна

Обсяг аудиторного навантаження- 6/2 год:

Лекція 4/2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 4/0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 5/8 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми: Поняття та природа медіації. Принципи медіації (добровільність, конфіденційність, нейтральність, незалежність та неупередженість медіатора, самовизначення та рівність прав сторін медіації). Види медіації. Моделі медіації. Правовий статус медіатора.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК.ЗК1-ЗК9; СК 2 – СК4, СК6 - СК 7, СК 9 -СК15.

Результати навчання:ПРН1 -ПРН 15.

Тема 4. Учасники медіації

Форма здобуття освіти – денна/заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 2/0 год:

Лекція 2/0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2/0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 548 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Право на медіацію. Сторони медіації. Медіатор. Інші учасники медіації.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК.ЗК1-ЗК9; СК 2 – СК4, СК6 - СК 7, СК 9 -СК15.

Результати навчання:ПРН1 -ПРН 15.

Тема 5. Майстерність медіатора

Форма здобуття освіти – денна/заочна

Обсяг аудиторного навантаження- 4/2 год:

Лекція 2/0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2/2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 4/8 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Медіатор як професія. Компетентності медіатора. Конфліктологічна компетентність медіатора. Комунікативна компетентність медіатора. Процедурна компетентність медіатора. Рефлексивна компетентність медіатора. Правова компетентність медіатора. Техніки медіатора. Активне слухання. Невербальна комунікація. Постановка запитань. Перефразування. Робота з емоціями.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК.ЗК1-ЗК9; СК 2 – СК4, СК6 - СК 7, СК 9 -СК15.

Результати навчання:ПРН1 -ПРН 15.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ2

Тема 6. Медіаційна процедура.

Форма здобуття освіти – денна/заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 4/2 год.:

Лекція 2/2 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Практичне заняття /02 год Практичне завдання з вирішення ситуаційних задач., тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 4/8 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Загальна характеристика медіаційної процедури. Премедіація. Стадії медіації. Підготовча стадія. Збір інформації та визначення тем для обговорення. Робота з інтересами та потребами сторін. Зміст договору про проведення медіації. Пошук та оцінка варіантів рішення. Зміст угоди за результатами медіації. Оформлення домовленостей. Постмедіація.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.

2. Виконання практичних завдань протягом семестру.

3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК.ЗК1-ЗК9; СК 2 – СК4, СК6 - СК 7, СК 9 -СК15.

Результати навчання:ПРН1 -ПРН 15.

Тема № 7. Нормативне регулювання медіації.

Форма здобуття освіти – денна/заочна

Обсяг аудиторного навантаження - 4/2 год:

Лекція 2/0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Практичне заняття 2/2 год Практичне завдання з вирішення ситуаційних задач., тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 4/7 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Міжнародні стандарти медіації. Європейські стандарти медіації. Медіація в українському праві. Законодавство України про медіацію. Права та обов'язки медіатора. Відповідальність медіатора. Права та обов'язки сторін медіації. Етичні засади медіації. Саморегулювання в медіаторській спільноті.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК.3К1-3К9; СК 2 – СК4, СК6 - СК7, СК 9 -СК15.

Результати навчання: ПРН1 -ПРН 15.

Тема 8. Особливості медіації в окремих сферах суспільних відносин.

Форма здобуття освіти – денна/заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 4/0 год.:

Лекція 2/0 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2/0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 4/7 год: Опрацювання навчально-методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Сімейна медіація. Медіація у спорах про розірвання шлюбу. Медіація у спорах про стягнення аліментів. Медіація у спорах про поділ майна подружжя. Медіація у спорах про шлюбний договір. Медіація у спорах про визначення походження дітей.

Медіація в трудових відносинах. Врегулювання трудових спорів шляхом медіації. Медіація як спосіб вирішення індивідуальних трудових спорів. Медіація як спосіб вирішення колективних трудових спорів. Врегулювання земельних спорів шляхом медіації. Види земельних спорів. Розгляд і вирішення земельних спорів в позасудовому порядку. Особливості медіації при вирішенні земельних спорів.

Медіація в адміністративно-правових та кримінально-правових відносинах. Примирення в адміністративному процесі. Угода про примирення між потерпілим та підозрюваним чи обвинуваченим в кримінальному процесі.

Бізнес-медіація. Загальні положення про охорону і захист корпоративних прав. Спори, пов'язані з питаннями корпоративного управління. Переваги медіації як способу захисту корпоративних прав.

Медіація як спосіб вирішення цивільних спорів Медіація у спорах про захист особистих немайнових прав фізичної особи. Медіація у спорах про право власності та інші речові права. Медіація у спорах про право інтелектуальної власності. Медіація у спорах, що виникають з договорів. Медіація у спорах про недоговорні зобов'язання. Медіація у спорах про спадкове право.

Медіація як спосіб вирішення господарських спорів Медіація у договірних спорах. Медіація у переддоговірних, немайнових спорах. Медіація у майнових спорах. Медіація у спорах про право інтелектуальної власності. Медіація у справах про банкрутство.

Медіація як форма відновного правосуддя. Медіація у сфері міжнародних відносин.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК.ЗК1-ЗК9; СК 2 – СК4, СК6 - СК 7, СК 9 -СК15.

Результати навчання:ПРН1 -ПРН 15.

Тема 9. Медіація в окремих сферах юридичної практики.

Форма здобуття освіти – денна/заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 4/2 год.:

Лекція 4 / 2год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2/0 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 4/7 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Медіація в діяльності судді.

Медіація в діяльності адвоката. Види адвокатської діяльності. Права та обов'язки адвоката. Елементи медіації в адвокатській діяльності.

Медіація в діяльності нотаріуса. Підстави для інтеграції примирювальних процедур в нотаріальну практику. Елементи медіації в рамках нотаріальних повноважень.

Медіація в діяльності прокурора. Медіація в діяльності державного виконавця та приватного виконавця.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК.ЗК1-ЗК9; СК 2 – СК4, СК6 - СК 7, СК 9 -СК15.

Результати навчання:ПРН1 -ПРН 15.

Тема 10. Запровадження інституту медіації у сфері транспортних правовідносин.

Форма здобуття освіти – денна/заочна

Обсяг аудиторного навантаження – 6/2 год.:

Лекція 4 год: очна-відео-он-лайн лекція: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (презентація теми лекції, ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

Семінарське заняття 2/2 год: Усне опитування, тестування. Завантажена у систему Mentor матеріалу з підготовки до семінарського заняття та оцінка викладачем

Самостійна робота 4/8 год: Опрацювання навчально- методичних матеріалів. Он-лайн консультація. Робота в форумі.

Зміст теми:

Європейський кодекс етики медіаторів. Медіація у сфері цивільної авіації Німеччині, Бельгії, Нідерландах та Польщі. Медіація під час вирішення спорів у Великій Британії, Сполучених Штатах Америки та Канаді. Перспективи запровадження інституту медіації в транспортні правовідносини.

Завдання для СРС:

1. Підготувати на вибір реферат, презентацію, есе чи цільової доповіді за однією з рекомендованих тем.
2. Виконання практичних завдань протягом семестру.
3. Переклад іноземних текстів установлених обсягів з актуальних питань теми.

Формування компетентностей: ІК.3К1-3К9; СК 2 – СК4, СК6 - СК 7, СК 9 -СК15.

Результати навчання:ПРН1 -ПРН 15.

5. Індивідуальні завдання

Навчальним планом не передбачено.

Реферати, аналітичні огляди та інше – це індивідуальні завдання, які сприяють розширенню та поглибленню теоретичних знань з окремих тем навчальної дисципліни, формують навички самостійної роботи з навчальною та науковою літературою, кримінальним законодавством, судовою практикою.

6. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники), проведення олімпіад, словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження)

7. Методи контролю

Поточний контроль: опитування на практичних заняттях; вирішення окремих правових ситуацій; проведення письмових контрольних робіт з окремих правових інститутів; проведення програмованого контролю (тестування); проведення групових та індивідуальних консультацій.

Підсумковий контроль: складання модульного контролю; складання заліку.

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Модуль 1			
Самостійна робота з навчально-методичними матеріалами	0...2	3	0...6
Виконання практичних робіт	0..2	1	0...2
Семінарські заняття	0...2	2	0...4
Рішення тестових завдань	0-10	1	0-10
Усього за модуль			1-22
Модуль 2			
Самостійна робота з навчально-методичними матеріалами	0...2	8	0...16
Виконання практичних робіт	0...2	8	0...16
Рішення тестових завдань	0-11	1	0-10
Усього за модуль			1-42
Усього за курс			60...100

Білет для іспиту складається з Семестровий контроль (іспит/залік) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту/заліку.

Білет для заліку складається з:

I. Теоретична частина (питання для перевірки отриманих знань): складається з 2 запитань кожне оцінюється максимально 20 балів.

Приклад

1. Поняття, види та структура конфлікту.
2. Медіація в діяльності державного виконавця та приватного виконавця.

II. Практична частина (завдання для виявлення рівня сформованості умінь та практичних навичок професійної діяльності). – максимальна оцінка 60 балів

Всього – максимальна оцінка 100 балів

Під час складання семестрового іспиту/заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Відповідно до п. 3.2. Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів у Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» студенту можуть призначатися бали за інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, які нараховуються та можуть бути враховані у загальній оцінці за семестр. Бали зокрема можуть призначатися за такі активності, пов'язані з навчальною дисципліною, як:

- участь у науковому комунікативному заході (конференції, семінарі, круглому столі тощо) із написанням тез наукової доповіді за предметом навчальної дисципліни (20 балів);
- участь у другому турі Всеукраїнської олімпіади відповідного напрямку (20 балів);
- участь (прослуховування) не менше у 5 вебінарах, пов'язаних з навчальною дисципліною (3-15 балів);
- участь у тренінгу, пов'язаному з навчальною дисципліною (15 балів);
- проходження он-лайн курсу, пов'язаного з навчальною дисципліною (20 балів);
- участь та отримання рейтингового місця у тематично пов'язаному із предметом навчальної дисципліни студентському конкурсі (30 балів);
- розробка та створення дидактичного матеріалу за тематикою предмету навчальної дисципліни (15 балів) (підтвердження - дидактичний матеріал);
- проведення право освітнього заходу із учнями шкіл та інших навчальних закладів за тематикою навчальної дисципліни (20 балів);
- написання реферату (5 балів);
- участь у не менше 2-х заходах, що проводяться студентськими професійними об'єднаннями за спеціальністю (5-15 балів);
- інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, за попереднім погодженням із науково-педагогічним працівником, який викладає навчальну дисципліну.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

9. Політика навчального курсу

1. Письмові роботи:

Планується виконання студентами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: письмових робіт за результатами самостійної роботи за темами курсу, тестових завдань за модулями (перелік та зміст завдань за темами курсу міститься на сторінці в: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=4247>), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо.

2. Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення. Порушення академічної доброчесності регулюється відповідно до Положень «Про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти СУЯ ХАІ-НМВ-П/011:2017» та «Кодекс академічної доброчесності Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» СУЯ ХАІ-НМВ-К/001:2023 01.09.2023) (<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/polozheniya1/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdijsnennya-osvitnogo-procesu/kodeks-akademic-hnoi-dobrochesnosti/>)).
<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>)).

3. Відвідання занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття курсу.

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/polozheniya1/polozhennya-pro-organizaciyu-sistemi-upravlinnya-yakistyu/polozhennya-pro-sistemu-zabezpechennya-yakosti/>)).

10. Методичне забезпечення

Навчально-методичне забезпечення обов'язкової навчальної дисципліни "Сучасні проблеми медіації в окремих сферах юридичної практики" другий рівень вищої освіти (магістерський): денна форма навчання / Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т" ; уклад.. Харків. Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т", 2021. 103 с.

Mentor: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=1686>

11. Рекомендована література

Базова література

ЗАКОНИ УКРАЇНИ

1. Про медіацію: Закон України. Відомості Верховної Ради України. 2021. №. Ст. (із змінами та доп.).
2. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 31, ст. 545. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>
3. Кримінальний кодекс України. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25–26. Ст.131 (із змінами та доп.).
4. Кримінальний процесуальний кодекс України. Відомості Верховної Ради України. 2012. № 3–4. Ст. 21. (із змінами та доп.).
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР) 1984, додаток до № 51, ст.1122 (із змінами та доповненнями [№ 1000-IX від 06.11.2020](#), ВВР, 2021, № 4, ст.28 [№ 1019-IX від 02.12.2020](#), ВВР, 2021, № 15, ст.125 [№ 1074-IX від 04.12.2020](#), ВВР, 2021, № 15, ст.131 [№ 1080-IX від 15.12.2020](#), ВВР, 2021, № 6, ст.47 [№ 1187-IX від 03.02.2021](#) [№ 1231-IX від 16.02.2021](#) [№ 1320-IX від 04.03.2021](#) [№ 1357-IX від 30.03.2021](#) [№ 1366-IX від 30.03.2021](#) [№ 1367-IX від 30.03.2021](#) }
6. Про транспорт : Закон України. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1994, N 51. ст.446. (зі змінами ВВР, 2019, № 46, ст.295 № 720-IX від 17.06.2020}

МІЖНАРОДНІ ДОКУМЕНТИ

1. Конвенція про Міжнародну цивільну авіацію (Чикаго, 1944 року). Редакція від 01.10.1998, підстава - [995_933](#). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_038#Text
2. Конвенція про боротьбу з незаконними актами, що спрямовані проти безпеки цивільної авіації (Монреаль, 1971 року, Редакція від 24.02.1988, підстава - [995_269](#)). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_165#Text
3. Протокол про боротьбу з незаконними актами насильства у міжнародних аеропортах цивільної авіації (Монреаль, 1988 року, Ратифікація від 14.03.1989, підстава - [7247-XI](#)). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_269#Text

4. Керівництво з авіаційної безпеки (Документ 8973 ICAO, 11-те видання, 2019 року). URL: <https://avia.gov.ua/bezpeka-aviatsiyi/aviatsijna-bezpeka/perelik-ormatyvno-pravovyhdokumentiv-z-aviatsijnoyi-bezpeky/>.

Основна

1. Медіація у професійній діяльності юриста : підручник / авт. кол.: Т. Білик, Р. Гаврилук, І. Городиський [та ін.] ; за ред. Н. Крестовської, Л. Романадзе. Одеса : Екологія, 2019. 456 с. : іл. ISBN 978-617-7046-89-8

2. Огляд світового досвіду запровадження інституту медіації в податковій правовідносини / за заг. ред. І. І. Подік. Хмельницький : ФОП Мельник А.А., 2019. 58 с. ISBN 978-617-7600-66-3.

3. Леко Б., Чуйко Г. Медіація: підручник. Чернівці: Книги–XXI, 2014. 520 с.

4. Мазаракі Н. А. Медіація в Україні: теорія та практика: монографія. Київ : Інститут законодавства ВР України, 2018. 276 с.

Допоміжна

1. Барабаш О. Стратегії поведінки в конфліктній ситуації. Підприємництво, господарство і право. 2017. № 3. С.208–212.

2. Любченко Я. П. Сутність альтернативних способів вирішення правових спорів. Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. праць. Одеса, 2017. Вип. 79. С. 66–72.

3. Вступ до альтернативного вирішення спорів : навч. посіб. / Г. В. Анікіна, Ю. В. Білоусов, Н. Л. Бондаренко-Зелінська [та ін.] ; під ред. У. Хелльманна, Н. Л. Бондаренко-Зелінської. Хмельницький : Хмельницький університет управління та права, 2017. 23 с.

4. Крисюк Ю. П. Медіація як позасудовий спосіб вирішення спорів: історія впровадження в зарубіжних країнах і перспективи для України. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. 2016. Вип. 38(2). С. 154–157.

12. Інформаційні ресурси

1. Правовий портал «Ліга: Закон» - законодавство України: <http://search.ligazakon.ua/>

2. Верховна Рада України. URL : <https://www.rada.gov.ua/>

3. Президент України. URL : <https://www.president.gov.ua/ru>

4. Верховний Суд. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

5. Офіс Генерального прокурора України. URL: <https://www.gp.gov.ua/ua/index.html>

6. Національна академія правових наук України. URL: <http://www.apnu.kharkiv.org/>

7. Конституційний Суд України. URL : <https://ccu.gov.ua/>.

8. [Газета "Урядовий кур'єр"](http://ukurier.gov.ua/uk/) URL : <http://ukurier.gov.ua/uk/>

9. Газета "Юридична практика" URL : <http://presa.ua/juridicheskaja-praktika.html>
10. Міністерство внутрішніх справ України. URL : <https://mvs.gov.ua/uk/contacts/ministry-internal-affairs>.
11. Міністерства Юстиції України www.gdo.kiev.ua
12. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/>
13. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
14. Бібліотечно-бібліографічні ресурси Верховної Ради України. URL : <http://lib.rada.gov.ua/static/about/welcome.html>
15. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. URL : <https://nlu.org.ua/>
16. Науково-технічна бібліотека Національного аерокосмічного університету ім. М.Є Жуковського (ХАІ). URL : <https://library.khai.edu/>